

RHIF CWMNI COFRESTREDIG: 04784488

RHIF ELUSEN COFRESTREDIG 1106032

THEATR GENEDLAETHOL CYMRU

(Cwmni Cyfyngedig trwy Warant)

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR AC ADRODDIADAU ARIANNOL
AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2024

Ashmole & Co
3 Stryd y Farchnad
Llandeilo
Sir Gaerfyrddin
SA19 6AH

Theatr Genedlaethol Cymru

Cynnwys y Datganiadau Ariannol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr	1 i 14
Adroddiad yr archwilydd annibynnol	15 i 18
Datganiad o weithgareddau ariannol	19
Mantolen	20
Datganiad llif arian	21
Nodiadau i'r datganiad llif arian	22
Nodiadau i'r datganiadau ariannol	23 i 34

Theatr Genedlaethol Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Mae'r Ymddiriedolwyr yn cyflwyno'u hadroddiad, ynghyd â'r cyfrifon wedi eu harchwilio, am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2024.

Rhif Elusen gofrestredig 1106032

Rhif Cwmni cofrestredig 04784488

Cyfeirnod a Manylion Gweinyddol yr Elusen, ei Hymddiriedolwyr a'i Hymgynghorwyr

Swyddfa gofrestredig
Yr Egin
Heol y Coleg
Caerfyrddin
Sir Gaerfyrddin
SA31 3EQ

Banc
HSBC
15 Heol Awst
Caerfyrddin
SA31 3AQ

Cyfreithwyr
Morgan La Roche
Bay House
Phoenix Way
Swansea
SA7 9YT

Archwilydd Anibynnol
Ashmole & Co
3 Stryd y Farchnad
Llandeilo
Sir Gaerfyrddin
SA19 6AH

Cyd-Brif Weithredwyr
Angharad Jones Leefe a Steffan Donnelly

Theatr Genedlaethol Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Aelodau'r Bwrdd

O dan y Ddeddf Cwmnïau mae gan aelodau'r Bwrdd yr un cyfrifoldebau a chyfarwyddwyr.
Yr aelodau a wasanaethodd yn ystod y cyfnod yw:

Dr N N Edwards-Behi	
Mr J D Ellis	Ymddiswyddodd 09/02/2024
Mr S W Fôn	
Mr E Jones	Ymddiswyddodd 29/06/2024
Miss F A Phillips	
Mrs C M L Rees	
Mr R M Thomas	
Mr M R Williams	
Mr G Williams	
Mr W G Jones	
Mrs H A Jones Leefe	
Mr S Donnelly (Cyfarwyddwr Artistig)	
Mrs E P Fouladi	Penodwyd 08/07/2023
Mr T G Hunter (Cadeirydd)	Penodwyd 08/07/2023
Mr D G Jones	Penodwyd 08/07/2023 / Ymddiswyddodd 29/06/2024

Ysgrifennydd

Mrs H A Jones Leefe

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2024

Mae'r Ymddiriedolwyr, sydd hefyd yn gyfarwyddwyr yr elusen ar gyfer dibenion y Ddeddf Cwmnïau 2006, yn cyflwyno eu hadroddiad gyda datganiadau cyllid yr elusen am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2024. Mae'r Ymddiriedolwyr wedi mabwysiadu darpariaethau Datganiadau o Arferion Cymeradwy: Cyfrifyddu ac Adrodd gan Elusennau sy'n berthnasol i elusennau sy'n paratoi eu cyfrifon yn unol â'r Safon Adrodd Gyllidol sy'n berthnasol yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon (FRS102) (effeithiol o 1 Ionawr 2015).

1. STATWS, STRWYTHUR, TREFN LYWODRAETHU A RHEOLAETH

Mae Theatr Genedlaethol Cymru yn elusen gofrestredig ac yn gwmni cyfyngedig trwy warant sydd heb unrhyw gyfalaf cyfrannau. Caiff y cwmni ei lywodraethu gan ei amcanion elusennol a'r Memorandwm Cymdeithasiad a'r Erthyglau Cymdeithasiad. Mae aelodau'r bwrdd llywodraethol (Bwrdd Ymddiriedolwyr Theatr Genedlaethol Cymru) yn Ymddiriedolwyr yr elusen ac yn gyfarwyddwyr y cwmni. Penodir Ymddiriedolwyr drwy broses agored, gan ddiogelu'r sgiliau gofynnol ac allweddol.

Mae pob aelod newydd yn mynd trwy gyfnod o gynefino, ac yn derbyn gwybodaeth am ei rôl fel Ymddiriedolwr ac fel cyfarwyddwr y cwmni. Mae'r aelodau newydd hefyd yn derbyn pecyn cynefino sy'n cynnwys Erthyglau Cymdeithasiad y cwmni, cofnodion cyfarfodydd blaenorol y Bwrdd, copi diweddar o gyfrifon rheolaeth y cwmni, a chopi o gynllun busnes cyfredol y cwmni. Anogir aelodau newydd i gwrdd â staff y cwmni, ac i fanteisio ar gyfleoedd hyfforddi a ddarperir ar gyfer Ymddiriedolwyr gan fudiadau megis Celf a Busnes Cymru ac UK Theatre. Mae'r ymddiriedolwyr yn cael cynnig i fynychu nifer o gyrsiau hyfforddiant ar lywodraethu a chyfrifoldebau ymddiriedolwyr, yn cynnwys cwrs 'Ar Fwrdd' A&B Cymru, a chysiau'r CGCG (WCVA). Mae ymddiriedolwyr hefyd yn derbyn hyfforddiant ar iechyd a diogelwch, a chydarddoldeb a chynhwysiant.

Theatr Genedlaethol Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Mae'r Ymddiriedolwyr yn cyfarfod fel Bwrdd o leiaf dair gwaith y flwyddyn. Y Bwrdd sy'n gyfrifol am osod cyfeiriad strategol y cwmni, ac i'r perwyl hwnnw mae'n cymeradwyo'r polisïau allweddol hynny sy'n llywio'r cyfeiriad strategol, ac yn cymeradwyo gweithdrefnau strategol a chynlluniau hirdymor y cwmni. Mae'r Bwrdd hefyd yn monitro gweithrediad y cwmni a pherfformiad y Prif Weithredwyr. Mae'n gyfrifol am hydaledd ariannol y cwmni, ond yn dirprwyo'r rheolaeth o ddydd i ddydd i'r Prif Weithredwyr a'u swyddogion.

Mae gan y Bwrdd ddau Bwyllgor:

- Pwyllgor Cyllid a Materion Gweithredol;
- Pwyllgor Cynnwys a Chynulleidfaoedd.

Mae'r ddau Bwyllgor yn cyfarfod yn rheolaidd; maent yn atebol i'r Bwrdd, ac yn cyflwyno argymhellion iddo.

Rheoli Risg

Mae'r Ymddiriedolwyr yn ymwybodol o'r ffaith bod yr elusen yn agored i amrywiol beryglon posibl. Caiff y Gofrestr Risg ei monitro'n rheolaidd, a rhoddyd systemau ar waith i leihau'r peryglon hyn. Cydnabyddir fod Cyllid, ynghyd â materion lechyd a Diogelwch, ymhlith y prif beryglon posibl.

Cyflawnir asesiadau risg lechyd a Diogelwch ar bob gweithgaredd neu brosiect unigol, yn unol â pholisi lechyd a Diogelwch y cwmni. Mae'r Cyfarwyddwr Gweithredol yn adrodd yn rheolaidd i'r Bwrdd ar faterion yn ymwneud â pheryglon, hyfforddiant staff a gweithdrefnau lechyd a Diogelwch.

Archwilir y cyfrifon yn fanwl yn rheolaidd, gan sicrhau bod unrhyw orwariant neu darged incwm nas cyrhaeddir yn cael ei wrthweithio.

Cadeirydd

Yn dilyn ymddiswyddiad Efa Gruffudd Jones ym mis Hydref 2022, penodwyd Elwyn Jones yn Gadeirydd dros dro, tra fod proses recriwtio yn cael ei gynnal. Ym mis Gorffennaf 2023 penodwyd Yr Athro Jerry Hunter yn Gadeirydd y Bwrdd. Penodwyd Elwyn Jones yn Ddirprwy Gadeirydd er mwyn cefnogi'r Cadeirydd newydd.

Prif Swyddogion

Penodwyd Steffan Donnelly yn Gyfarwyddwr Artistig ym mis Mehefin 2022, ac mae e a'r Cyfarwyddwr Gweithredol, Angharad Jones Leefe, yn gyfrifol ar y cyd am reoli materion yr elusen o ddydd i ddydd ac am weithredu polisïau y cytunwyd arnynt gan Fwrdd yr Ymddiriedolwyr. Mae'r Prif Weithredwyr hefyd yn ymddiriedolwyr yn rhinwedd eu swyddi (ex-officio).

Polisi cyflogi

Y Pwyllgor Cyllid a Materion Gweithredol sy'n gwneud argymhelliad i'r Bwrdd ar dâl a chydabyddiaeth ariannol y Tîm Rheoli yn seiliedig ar y ffactorau allweddol canlynol; amodau a gofynion presennol y farchnad, fforddiadwyedd, cyfraddau cyflog mewnol cyfredol a meincnodi gyda sefydliadau tebyg eraill.

Theatr Genedlaethol Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

2. AMCANION A GWEITHGAREDDAU

Fel rhan o'r broses o gyflwyno cais i Gyngor Celfyddydau Cymru ar gyfer yr Adolygiad Buddsoddi, lluniwyd Cynllun Strategol newydd ym mis Mawrth 2023, ac fe ddiweddarwyd gweledigaeth, cenhadaeth a gwerthoedd y cwmni.

Ein Gweledigaeth: Creu theatr Gymraeg fel man i ddod ynghyd, i gysylltu'r adnabyddus a'r annisgwyl, Cymreictod a'r byd, i drafod yn ddwys ac i godi'r galon.

Ein Cenhadaeth: Theatr deithiol yn rhoi Cymru a'i phobl ar y map, yn agored ac yn groesawgar i bawb, gan sicrhau dyfodol disglair i'n hiaith a'n diwylliant.

Ein Gwerthoedd:

Cymraeg: Rydym yn defnyddio ein statws fel cwmni teithiol cenedlaethol i roi'r Gymraeg, Cymru a'i phobl ar y map. Rydyn ni'n dathlu ein hiaith unigryw, yn denu pobl ato, ac yn rhoi hwb i hyder yn ei defnydd. Cymraeg yw iaith y cwmni, ac mae sicrhau ei dyfodol yn treiddio i bopeth a wnawn.

Dyfeisgar: Rydym yn ddyfeisgar, yn feiddgar ac yn uchelgeisiol yn y ffordd rydym yn comisiynu ac yn creu gwaith, gan chwilio am straeon sydd angen eu hadrodd a chwarae gyda ffurfiau cyffrous. Rydym yn diddanu ac yn ysbrydoli ein cynulleidfaoedd gyda gwaith sy'n berthnasol ac yn hawdd uniaethu ag e.

Cynhwysol: Mae ein gwaith yn adlewyrchu ystod o hunaniaethau a safbwyntiau, gan herio'r cysyniad o hunaniaeth Gymreig sefydlog. Rydym yn gweithredu'n dryloyw ac yn cynnig gweithle croesawgar, sy'n meithrin ac yn cefnogi pawb.

Cydweithredol: Rydym yn cydweithio'n ysturlon â chymunedau ac artistiaid, yn meithrin partneriaethau cryf, ac yn defnyddio ein statws fel cwmni cenedlaethol i gefnogi eraill a chynnig cyfleoedd datblygu yn yr iaith Gymraeg.

Ymwybodol: Rydym yn sefydliad sy'n cwestiynu ac yn hunan-fyfyr, sy'n gweithredu'n gynaliadwy ac yn gyfrifol. Rydym yn cynyddu ymwybyddiaeth ac yn sbarduno sgrysiâu ynghylch cyfiawnder cymdeithasol a'r argyfwng hinsawdd, gan gymryd agwedd ystyrydd wrth ymateb i'r byd o'n cwmpas.

Y Cwmni

Sefydlwyd ac ymgorfforwyd Theatr Genedlaethol Cymru yn 2003, ac mae'r cwmni wedi ei leoli yng Nghaerfyrddin.

Mae'r Ymddiriedolwyr yn cadarnhau eu bod wedi cydymffurfio â'u dyletswydd dan adran 17 (5) o Ddeddf Elusennau 2011 o ran arweiniad cyffredinol y Comisiwn Elusennau er budd cyhoeddus wrth adolygu'r Elusen ac amcanion wrth gynllunio gweithgareddau yn y dyfodol.

Mae'r cwmni yn gwmni theatr teithiol sy'n cynhyrchu dramâu prif lwyfan, cynrychiadau mewn lleoliadau arbennig, a chynrychiadau yng nghalon cymunedau Cymru. Ei fwrriad yw creu rhaglen gytbwys o waith theatr sy'n adloniannol, arloesol ac uchelgeisiol, ac sy'n cynrychioli diwylliant deinamig Cymru.

Prif Swyddogaethau'r Cwmni:

- Cynyddu'r ddarpariaeth ddiwylliannol a chelfyddydol yn y Gymraeg.
- Dathlu, herio a datblygu hunaniaeth genedlaethol trwy gyfrwng theatr.
- Datblygu theatr fel cyfrwng celfyddydol yng nghyd-destun y diwylliant Cymraeg.
- Datblygu sgiliau a hyder gweithwyr theatr, rhanddeiliaid, mynychwyr a chyfranogwyr theatr trwy gyfrwng y Gymraeg.

Theatr Genedlaethol Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Ar gyfartaledd, mae'r cwmni'n llwyfannu pedwar cynhyrchiad y flwyddyn, a'r rheiny'n amrywio o ddramâu clasurol Cymraeg, addasiadau llwyfan o glasurol llenyddol Cymraeg, trosiadau o glasurol theatr ryngwladol, ysgrifennu newydd, theatr i blant a phobl ifanc, prosiectau cymunedol, cynyrchiadau safle-benodol, theatr ddawns a theatr gerddorol. Crëir cynyrchiadau ar gyfer eu teithio i ganolfannau celfyddydol ar draws Cymru, yn brif llwyfannau a chanolfannau graddfa ganolig, bychan a chymunedol, a hefyd teithio'n achlysurol y tu hwnt i Gymru yn y DU ac yn rhyngwladol.

Mae'n cynhyrchu rhaglen gynhwysfawr o waith cyfranogol, yn cynnwys gweithdai a sgysiau i ysgolion a grwpiau cymunedol o bob oed. Mae'n cydweithio gydag amrywiaeth o sefydliadau ar draws y celfyddydau a thu hwnt i gynnig y ddarpariaeth hon.

Mae gwaith y cwmni wedi'i anelu'n bennaf at siaradwyr Cymraeg, ond anelir hefyd at gyrraedd dysgwyr y Gymraeg a'r di-Gymraeg yng Nghymru. Mae'r cwmni'n cydweithio gyda'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol er mwyn cefnogi mynediad i ddysgwyr ac yn trefnu sgysiau cyn-sioe a gweithdai i ddysgwyr, ac mae'r Ganolfan yn paratoi pecynnau i ddysgwyr a modiwlau cyfoes o amgylch y cynyrchiadau. Mae darpariaeth ar gyfer dysgwyr a'r rhai sydd ddim yn medru'r Gymraeg ar bob un o gynyrchiadau theatr byw y cwmni, p'un ai bod hynny yn uwchdeitlau neu'n ddefnydd o ap Sibrwd. Darperir is-deitlau Cymraeg a Saesneg ar unrhyw gynnwys fideo a gaiff ei rhyddhau'n ddigidol, er mwyn ei wneud yn hygyrch i ddysgwyr a'r di-Gymraeg, yn ogystal â phobl fyddar a trwm eu clyw.

Er bod gwaith y cwmni wedi'i wreiddio yng Nghymru, mae wedi ymrwmo i godi proffil Cymru, y Gymraeg, a theatr trwy gyfrwng y Gymraeg y tu hwnt i Gymru, o fewn y Deyrnas Unedig yn ehangach, ac yn rhyngwladol.

Cynllun Strategol

Ym mis Ionawr i Mawrth 2023, cynhaliwyd proses cynllunio strategol manwl, yn ymateb i'r ffaith fod y cwmni wedi penodi Cyfarwyddwr Artistig newydd a bod Cyngor Celfyddydau Cymru yn cynnal proses Adolygu Buddsoddi i edrych ar sut y maen nhw'n ariannu'r celfyddydau yng Nghymru. Crëwyd cynllun strategol newydd ar gyfer y cyfnod 2023-27 i gyd-fynd a'r cais a gyflwynwyd i'r Adolygiad Buddsoddi.

Y tri phrif nod strategol ar gyfer y cyfnod 2023-27 yw:

- Galluogi pobl Cymru, pwy bynnag neu ble bynnag y maen nhw, i deimlo'n hyderus wrth ymwneud â theatr, y celfyddydau a diwylliant Cymraeg.
- Cyfrannu'n gadarnhaol at gymdeithas a'r byd o'n cwmpas ac annog ffordd foesegol o fyw a gweithio.
- Diwallu anghenion pobl Cymru yn y presennol ac yn y dyfodol, drwy sicrhau gwynnch a hyblygrwydd y cwmni a chyfrannu at yr ecosystem celfyddydol Gymraeg.

Prif Weithgareddau'r Cwmni

Yn unol â'i genhadaeth, mae'r cwmni'n cynnig amrywiaeth o brofiadau theatr Cymraeg eang eu hapêl, sy'n cynnwys perfformiadau o'i gynyrchiadau ac amrywiaeth o gyfleoedd i ymgyfranogi yn y celfyddydau.

Yn ystod 2023/24 roedd gweithgaredd y cwmni yn cynnwys:

Cynyrchiadau:

- Parti Priodas** – Llwyfannwyd Parti Priodas yng Nghaffi Maes B yn ystod Eisteddfod Genedlaethol 2023, i ganmoliaeth uchel. Dyma ddrama gomedi gan Gruffudd Owen, a ddatblygwyd yn wreiddiol drwy'r

Theatr Genedlaethol Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

rhaglen Grŵp Dramodwyr Newydd yn 2019. Mae'r ddrama'n dilyn hynt a helynt dau brif gymeriad (a chriw o gymeriadau ychwanegol sy'n cael eu chwarae gan y ddau actor) sy'n westeion ar ddiwrnod priodas ym Mhen Llŷn. Roedd gan y darn hwn apêl eang gyda gwreiddiau gwleidyddol, yn archwilio tldi gwledig a'r argyfwng tai haf yn yr ardal. Yn dilyn llwyddiant y perfformiadau yn yr Eisteddfod, trefnwyd taith genedlaethol ar gyfer 2024.

- **Yr Hogyn Pren** – Cyflwynwyd Yr Hogyn Pren am y tro cyntaf yn Eisteddfod Llŷn ac Eifionydd. Roedd hon yn sioe bypedau fyw oedd yn cael ei pherfformio sawl gwaith y dydd mewn gwahanol leoliadau ar draws y Maes. Roedd y cynhyrchiad hwn yn antur hudolus i'r teulu i gyd, wedi'i hysbrydoli gan gerdd I.D.Hooson. Crëwyd y pyped Broc gan Theatr Byd Bach, allan o froc môr.
- **Rŵan Nawr** - Cyd-gynhyrchiad gyda Theatr Clwyd a gyflwynwyd yn y Cwt Cabaret ar faes Eisteddfod Llŷn ac Eifionydd. Roedd y cynhyrchiad yn cynnwys 5 drama fer newydd gan 5 dramodydd gwahanol, yn ymateb i newyddion a storïau cyfredol.
- **Rhyngom** - Cyflwynwyd perfformiad o ddwy fonolog dyner - Adferiad ac Er Fy Mwyn Fy Hun, yn y Babell Len yn Eisteddfod Llŷn ac Eifionydd. Roedd y monologau wedi'u haddasu i'r llwyfan o gyfrol **Rhyngom** gan Sioned Erin Hughes, enillydd Medal Ryddiaith Eisteddfod Genedlaethol 2022
- **Rhinoseros** - Cynhyrchiad o gampwaith absŵrd Eugene Ionesco, gyda'r addasiad cyntaf i'r Gymraeg gan Manon Steffan Ros. Yn llawn hiwmor annisgwyl a thensiwn hunllefus, mae Rhinoseros yn sylwebu ar gymdeithas, eithafiaeth a sut y gall casineb ledaenu fel feirws. Teithiwyd y cynhyrchiad yn genedlaethol a chyflwynwyd 13 o berfformiadau mewn 8 canolfan. Enwyd y cynhyrchiad ar restr *The Stage Top 50 Plays 2023*, *Wales Arts Review's Best of Welsh Theatre 2023* ac ar Uchafbwynt Celfyddydol 2023 Nation Cymru a BBC Radio Cymru.
- **Swyn** – Yn cyfuno'r Gymraeg ac Iaith Arwyddion Prydain (BSL), roedd Swyn yn gynhyrchiad i blant, oedd yn cyfuno stori a dawns, ac yn seiliedig ar y llyfr 'Whimsy' gan Krystal S. Lowe. Yn ogystal ag awdur o'r mwyafrif byd-eang, roedd y perfformwyr i gyd yn bobl o'r mwyafrif byd-eang, yn ogystal â nifer o'r tîm creadigol. Roedd cynrychiolaeth a gwelededd artistiaid o'r mwyafrif byd-eang ac artistiaid byddar yn rhan bwysig o'r cynhyrchiad hwn. Teithiwyd y sioe yn genedlaethol a chyrrhaeddwyd cynulleidfaoedd o dros 2400 ar draws 28 perfformiad mewn 9 lleoliad.
- **Ie ie ie** - Roedd y cynhyrchiad hwn yn archwilio perthnasau iach, chwant a chaniatâd mewn ffordd feddylgar a chwareus. Roedd y sioe yn cynnwys perfformiad unigol arbennig gan y comediwr Eleri Morgan a chyfweliadau gonest gyda phobl ifanc Cymru, yn ogystal â chyfle i'r gynulleidfa gyfrannu at y drafodaeth. Wedi ei dargedu yn bennaf at bobl ifanc, roedd y sioe yn addasiad Cymraeg o Yes Yes Yes; sioe fyw arobryn gan y gwneuthurwyr theatr o Aotearoa/Seland Newydd, Karin McCracken ac Eleanor Bishop. Yn ogystal â 13 o berfformiadau mewn 8 canolfan, cynhaliwyd perfformiadau mewn 7 ysgol - nifer ohonynt wedi cymryd rhan yn y broses o greu'r sioe. Wrth ddatblygu'r cynhyrchiad a gweithio gyda'r cyfranogwyr ifanc ar draws y wlad, derbyniodd y cwmni hyfforddiant a chefnogaeth ymgynghorol gan y mudiad Brook Cymru, elusen iechyd rhywiol i bobl ifanc.

Yn 2023/24, enwebwyd y cwmni ar gyfer gwobr Cynhyrchydd y Flwyddyn yng Ngwobrau'r Stage ac enwyd y Cyd-Brif Withredwyr yn *The Stage 100*, sef rhestr o gant person mwyaf dylanwadol ym myd y theatr.

Theatr Genedlaethol Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Datblygu Talent a Sgiliau

Mae'r cwmni wedi ymrwymo i ddatblygu talent yn y sector theatr yng Nghymru, boed hynny'n ddramodwyr, cyfarwyddwyr, gwneuthurwyr theatr, cynllunwyr, actorion neu unrhyw ymarferwyr disgyblaeth theatr arall, yn arbennig ymysg siaradwyr Cymraeg. Mae'n elfen bwysig o waith y cwmni er mwyn diogelu ei ddyfodol, ac er mwyn cryfhau'r ddarpariaeth theatr a chelfyddydau Cymraeg eu hiaith yng Nghymru.

- **Prosiect 40°C:** Mae Prosiect 40°C yn brosiect hirdymor ac uchelgeisiol gan Theatr Genedlaethol Cymru sy'n ymateb i'r foment dyngedfennol yma yn yr argyfwng hinsawdd. Ym mis Awst 2023, cychwynnodd Prosiect 40°C gyda chyfnod preswyl Gwreiddiol, gyda chefnogaeth gan Gyfoeth Naturiol Cymru. Dan ofal yr artist arweiniol a'r curadur Dylan Huw, daeth 5 artist at ei gilydd yng Nghanolfan y Dechnoleg Amgen ger Machynlleth i wrando, herio, cyd-ddychmygu a datblygu syniadau creadigol. Yn ystod 4 diwrnod y cyfnod preswyl, cafodd yr artistiaid - Leo Drayton, Richard Huw Morgan, Steffan Phillips, clare e. potter a Talulah Thomas - eu sbarduno i ystyried safbwyntiau amrywiol ar groestoriadau'r argyfwng hinsawdd gyda phob dim arall sy'n diffinio bywyd heddiw.
- **Chwilio'r Chwedl:** Roedd Theatr Genedlaethol Cymru yn falch iawn o fod yn rhan o Chwilio'r Chwedl, ar y cyd ag Eisteddfod yr Urdd. Perfformiwyd canlyniad y prosiect - Chwilio'r Chwedl - ar faes Eisteddfod yr Urdd ar 28 Mai 2023, gyda disgyblion ysgol gynradd Sir Gâr yn perfformio fel rhan o'r digwyddiad. Fel rhan o'r prosiect, comisiynodd Theatr Gen chwech dramodydd ifanc i gyfansoddi sgriptiau deg munud o hyd yn seiliedig ar chwedl neu stori o ardal Sir Gâr. Y dramodwyr wnaeth gymryd rhan oedd Del Evans (Merched Beca), Martha Ifan (Gwenllian Cydweli), Mirain Jones (Twm Sion Cati), Mared Roberts (Drefach Felindre), Hefin Robinson (Yr Hen Dderwen a Dewin Myrddin), Rhiannon Williams (Gwiber Emlyn). Fel rhan o'r prosiect, cafodd y dramodwyr fentoriaeth gan ddramatwrg proffesiynol - Sarah Bickerton - er mwyn cael cyfleoedd datblygu a chynyddu dealltwriaeth yn y maes. Roedd sgriptiau'r dramodwyr ifanc uchod ymysg gwaith gan nifer o ddramodwyr eraill, yn cynnwys Fflur Dafydd. Fe wnaeth bron i 1000 o blant a phobl ifanc o Sir Gâr gymryd rhan yn y perfformiad, oedd yn rhan ffurfio seremoni agoriadol yr Ŵyl, o dan gyfarwyddyd Carys Edwards a Nia Clwyd.

Comisiynu a Datblygu Artistig

- **Comisiynau:** Yn 2023/24 roedd yn flaenoriaeth i ddatblygu gwaith gan leisiau newydd a lleisiau wedi eu tangynrychioli. Gosodwyd targed – o leiaf 25% o gomisiynau 2023/24 yn mynd i artistiaid o grwpiau sydd wedi eu tangynrychioli – yn cynnwys artistiaid o'r mwyafrif byd-eang, o gefndiroedd economaidd-gymdeithasol isel, ac artistiaid anabl, Byddar a/neu niwroamrywiol. Llwyddwyd i gyrraedd canran uwch na'r targed gyda 50% o'r comisiynau wedi eu dyfarnu i artistiaid o'r grwpiau a rhestrir uchod. O'r 15 comisiwn a ddyfarnwyd, roedd:
  - 5 comisiwn i ddramodwyr o'r mwyafrif byd eang
  - 3 comisiwn i ddramodwyr anabl
  - Dros 50% o'r artistiaid dderbyniodd gomisiwn yn bobl LDHTC+, gyda 2 gomisiwn yn mynd i ddramodwyr traws
  - 66% o'r artistiaid a dderbyniodd gomisiwn yn fenywod
- **Datblygu Artistig:** Rhan bwysig o'r gwaith datblygu artistig yw cynnal gweithdai a chyfnodau ymchwil a datblygu er mwyn rhoi cyfle i artistiaid brofi eu gwaith yn cael ei berfformio. Cynhaliwyd nifer o weithdai yn ystod 2023/24 gydag artistiaid sydd o dan gomisiwn, yn cynnwys wythnos o ymchwil a datblygu gyda Chymuned Ddawnsfa Cymru (Welsh Ballroom Community) ar brosiect Kiki Cymraeg. Mae'r prosiect hwn yn cyfuno Dawnsfa a Theatr ac yn archwilio chwedlau Cymreig a hunaniaeth cwiar. Ar ddiwedd y cyfnod cynhaliwyd perfformiad sgratsh yn Theatr y Sherman, Caerdydd.

Theatr Genedlaethol Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Cydweithio a Phartneriaethau

Rhan bwysig o waith y cwmni yw gweithio mewn partneriaeth gyda chwmnïau ac unigolion o fewn y sector, gan gynnig cefnogaeth ac arweiniad, ac adnabod a manteisio ar gyfleoedd i weithio ar draws sectorau gwahanol er mwyn dangos budd ac effaith gadarnhaol y celfyddydau.

- **Cynyrchiadau mewn Partneriaeth:** Yn ogystal â chreu a chyflwyno rhaglen o'i gynyrchiadau ei hun, mae'r cwmni'n darparu cefnogaeth i gynyrchiadau gan gwmnïau eraill, sy'n gydnaws â gweledigaeth, cenhadaeth a gwerthoedd y cwmni. Yn ystod 2023/24 rhoddwyd cefnogaeth i gwmnïau theatr eraill fel a ganlyn:
  - **Mewn Cymeriad: Betty Campbell** (cynhyrchiad Mewn Cymeriad, gyda chefnogaeth gan Theatr Genedlaethol Cymru a Butetown Arts & Culture Association) – Datblygwyd a llwyfannwyd y cynhyrchiad yma yn wreiddiol yn 2022/23 ond mae'r sioe dal i fod ar gael i ysgolion ar gais, felly llwyfannwyd nifer o berfformiadau yn ystod 2023/24. Cefnogwyd y cynhyrchiad yma er mwyn dod â hanes Betty Campbell - prifathrawes Ddu gyntaf Cymru - i blant ledled Cymru. Darparwyd cefnogaeth i Gyfarwyddwr y sioe a chydweithiwyd gyda Mewn Cymeriad i greu pecyn addysg. Mae Theatr Gen yn darparu gweithdai i ysgolion i gyd-fynd â pherfformiadau, ar y cyd gyda Mewn Cymeriad.
  - **Parama2: Tic Toc** – Cynhyrchiad Parama2 mewn cydweithrediad â Chapter a Theatr Genedlaethol Cymru. Drama gerdd wreiddiol oedd hon, yn archwilio rôl merched mewn gweithleoedd diwydiannol yng Nghymru yn ystod yr 1950au, yr 1960 a'r 1970au. Cyflwynwyd am y tro cyntaf yn 2019 a chefnogwyd y cynhyrchiad unwaith eto yn 2023.
  - **Theatrau Sir Gâr: Golygfeydd o'r Pla Du** - Cynhyrchiad Theatrau Sir Gâr gyda chefnogaeth gan Theatr Genedlaethol Cymru. Comedi direidus, tywyll am argyfwng a llygredd wedi'i hysgrifennu a'i chyfarwyddo gan Chris Harris. Teithiwyd y cynhyrchiad yn genedlaethol i 12 canolfan. Darparwyd ap Sibrwd fel rhan o'r pecyn o gefnogaeth, er mwyn ehangu mynediad.
  - **Frân Wen a'r Eisteddfod Genedlaethol: Popeth ar y Ddaear** - Cynhyrchiad Frân Wen ac Eisteddfod Genedlaethol Cymru, gyda chefnogaeth Llenyddiaeth Cymru, Theatr Genedlaethol Cymru a Phrifysgol De Cymru. Yn Eisteddfod Llŷn ac Eifionydd fe drawsnewidiwyd Maes B yn llwyfan theatr byw am un noson. Roedd cynhyrchiad Popeth ar y Ddaear yn gwahodd cynulleidfai i gamu mewn i fyd yn y dyfodol agos ble mae trychineb catastroffig wedi boddi cymunedau. Darparwyd cefnogaeth dramatwrgol a chreadigol i'r cynhyrchiad hwn.
- **Yr Eisteddfod Genedlaethol** - Mae'r cwmni wedi gweithio mewn partneriaeth ag Eisteddfod Genedlaethol Cymru ers nifer o flynyddoedd i gefnogi gweithgaredd theatr fel rhan o arlwy'r brifwyl. 2023 oedd y flwyddyn gyntaf i'r trefniant newydd ar gyfer cyflwyno theatr ar y Maes. Penderfynwyd hepgor Theatr y Maes am y tro, a chyflwyno arlwy theatr mewn nifer o leoliadau ar draws y Maes, yn cynnwys Caffi Maes B, Y Babell Llen, a'r Pentref Plant. Ehangwyd hefyd ar y ddarpariaeth theatr stryd gyda nifer o berfformiadau yn digwydd yn yr awyr agored. Cafwyd ymateb gadarnhaol gan gynulleidfaoedd i'r newid hwn a chroesawyd cynulleidfaoedd sylweddol o 3,677 (chwe gwaith niferoedd 2022).

Cyfranogi

Mae gwaith cyfranogi'r cwmni yn ffordd holl bwysig o ymwneud â chynulleidfaoedd mewn modd gwahanol, ond hefyd yn cynnig cyfleoedd gwerthfawr i bobl gymryd rhan yn y celfyddydau - i fwynhau, magu hyder a datblygu sgiliau. Mae'r ymwneud â'r celfyddydau hefyd yn gallu cefnogi adferiad a gwella iechyd a lles. Yn aml yn y gwaith yma daw pŵer y celfyddydau i'r amlwg.

Theatr Genedlaethol Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Mae gwaith ymgyfranogi'r cwmni yn cynnig amrywiaeth o gyfleoedd i gymryd rhan mewn gweithgaredd theatr, yn cynnwys gweithdai i grwpiau gwahanol (e.e. disgyblion a myfyrwyr, ac artistiaid ar eu prifant), sgysiau cyn ac ar ôl sioeau, a sesiynau i ddysgwyr. Mae'n cynnwys gweithgareddau sy'n datblygu cynulleidfau ar gyfer cynrychiadau, a gweithgareddau sy'n ymateb i alw gan gymunedau amrywiol, boed yn grŵp cymunedol, yn fusnes neu'n sefydliad mewn sector arall.

- **Clybiau Drama:** Parhawyd i gynnal Clybiau Drama yng Nghaerfyrddin yn ystod 2023/24, mewn partneriaeth gyda Menter Gorllewin Sir Gâr. Yng Nghaerfyrddin, roedd Clwb Joio Drama ar gyfer plant cynradd Blwyddyn 1-3, a Chlwb Drama i blant cynradd Blwyddyn 4-6.
- **Ar y Dibyn:** Mae prosiect Ar y Dibyn, a sefydlwyd yn 2019, yn rhoi cyfle i bobl sydd wedi cael eu heffeithio gan ddibyniaeth - boed hynny'n bobl sy'n byw gyda dibyniaeth neu sy'n cefnogi pobl eraill gyda'u dibyniaeth - i ddod at ei gilydd a rhannu'r straeon hynny mewn ffordd greadigol. Yn ystod 2023/24 cynhaliwyd sesiynau gydag ymgyfranogwyr wyneb-yn-wyneb ac yn ddigidol. Cynhaliwyd sesiynau gydag Ymgyfranogwyr ym Mangor, Caernarfon, Pwllheli, Maesgeirchen, Llangefni a Biwmares. Derbyniwyd cefnogaeth ariannol ar gyfer y prosiect yn 2023/24 gan Wasanaeth Camddefnyddio Sylweddau Gwynedd ac Ynys Môn. Cydweithiwyd gyda Llenyddiaeth Cymru a Gwasanaeth Camddefnyddio Sylweddau Gwynedd ac Ynys Môn i gynnal y prosiect.
- **Dramodydd Preswyl Ifanc:** Elaine Roberts oedd Dramodydd Preswyl 2023 ar ôl ennill cystadleuaeth Medal Ddrama'r Urdd yn Eisteddfod yr Urdd Sir Gaerfyrddin 2023. Darparwyd pecyn o gefnogaeth iddi, yn cynnwys cyfarfodydd gyda'r tîm creadigol a chyfleoedd i gysgodi, mynychu cyfarfodydd datblygu creadigol, a mynychu perfformiadau'r cwmni.
- **Dysgwyr:** Darparwyd amrywiaeth o weithdai i ddysgwyr mewn amrywiaeth o leoliadau ar draws Cymru. Cydweithiwyd unwaith eto gyda'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol i gefnogi'r cwricwlwm.
- **Criw Creu:** Prosiect cenedlaethol ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol yw Criw Creu sy'n cael ei arwain gan Theatr Genedlaethol Cymru gyda chefnogaeth gan Llenyddiaeth Cymru ac Urdd Gobaith Cymru. Mae'r prosiect, wnaeth ddechrau yn 2020, yn rhoi cyfleoedd gwerthfawr i ddisgyblion, sydd fel arfer ddim yn cael llawer o ymwneud gyda'r celfyddydau, i weithio gydag artistiaid i greu gwaith creadigol gwreiddiol. Yn 2023/24, gweithiwyd gyda grwpiau o ddwy ysgol yn Sir Gâr, sef Ysgol Bro Myrddin ac Ysgol Uwchradd Y Frenhines Elisabeth. Fe wnaeth yr awdur Elinor Wyn Reynolds a'r cyfansoddwr Dan Lawrence gefnogi'r disgyblion i ysgrifennu cerdd a chyfansoddi cerddoriaeth. Crëwyd ffilm o'r disgyblion yn perfformio'r gwaith a dangoswyd y ffilm yn Eisteddfod yr Urdd Sir Gâr,
- **Ymgynghorwyr Ifanc:** Sefydlwyd grŵp o ymgynghorwyr ifanc yn 2022 ac mae 15 person ifanc yn cyfarfod o leiaf 4 gwaith y flwyddyn, yn rhithiol. Mae'n gyfle iddynt gynnig barn ac adborth a chael mewnbwn i waith y cwmni. Ar ddechrau 2023/24 cafodd y grŵp sesiwn gyda'n Cyfarwyddwr Artistig, Steffan Donnelly yn trafod rhaglen y cwmni. Cafodd y grŵp hefyd y cyfle i fewnbynnu i ymgyrch farchnata le ie ie.
- **Casgliad Dysgu:** Mae'r cwmni yn parhau i gynnig adnoddau addysg ar lein trwy Casgliad Dysgu. Mae Casgliad Dysgu yn rhoi cyfle i ddarlithwyr, athrawon, myfyrwyr, disgyblion, addysgwyr a dysgwyr i wyllo, astudio a mwynhau theatr Gymraeg. Mae capsiynau caeedig Cymraeg a Saesneg ar gael ar bob cynhyrchiad yn y casgliad.

Cydweithiwyd gydag ystod eang o bartneriaid er mwyn darparu cyfleoedd i ymgyfranogi yn y celfyddydau, gan gynnwys, Urdd Gobaith Cymru, S4C, Llenyddiaeth Cymru, Cyfoeth Naturiol Cymru, Gwasanaeth Camddefnyddio Sylweddau Gwynedd ac Ynys Môn, Eisteddfod Genedlaethol Cymru, Menter Gorllewin Sir Gâr, a'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol. Roedd cefnogaeth y partneriaid hyn yn allweddol i lwyddiant y gwaith.

Theatr Genedlaethol Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

3. CYFLAWNIAD A PHERFFORMIAD

Trosolwg o Brif Weithgaredd y Flwyddyn:

Cyrhaeddiad	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Theatr Byw – Mynychwyr	16,399	0	7,046	10,639	16,412
Cyflwyniadau Theatr Ddigidol – Gwyladau	0	73,427	27,799	447	0
Cyfranogwyr – Plant a Phobl Ifanc	3,979	5,762	2,126	2,655	3,371
Cyfranogwyr – Cyffredinol	1,462	99	185	917	972
Sgyrsiau a Sesiynau Holi ac Ateb	1,174	622	2,098	574	472
Cyfanswm Cyfranogwyr	6,615	6,483	4,409	4,773	4,815
Cyfanswm y Mynychwyr a'r Cyfranogwyr	23,014	79,910	39,254	15,450	21,227

Adborth Cynulleidfa

Er mwyn sicrhau ein bod yn gwasanaethu'n cynulleidfaoedd a'n rhanddeiliaid mor effeithiol â phosib, rydym yn holi am adborth gan gynulleidfaoedd trwy nifer o ddulliau gwahanol. Casglwyd adborth ar gynyrchiadau 2023-24 trwy holiadur ar lein. O'r ymatebion, roedd:

- 78% wedi gweld cynhyrchiad Theatr Gen o'r blaen
- 73% wedi gweld Rhinoseros
- 80% wedi rhoi adolygiad 4 neu 5 seren i Rhinoseros, Parti Priodas, Swyn ac Ie Ie
- 63% o'r ymatebwyr yn dod o Gaerdydd, Ceredigion a Gwynedd
- 10% yn dysgu Cymraeg
- 65% wedi clywed am y cynyrchiadau trwy'r cyfryngau cymdeithasol a 24% o'u canolfan leol
- 24% o'r ymatebwyr rhwng 18 a 34 oed a 36% yn 55+

Mae'r dyfyniad isod a dderbyniwyd gan aelod o'r gynulleidfa yn crynhoi'n wych yr hyn ni'n ceisio ei gyflawni:

"Dwi bellach yn gwybod nad ydy theatr llwyfan yn beth diflas i bobl crand, mae'n gallu bod yn noson allan wych sy'n llawn hwyl a chwerthin, yn gallu herio'ch meddwl a meddylfryd, ac ddim yn rhywbeth sydd jysd ar gyfer y crachach! Diolch am agor drysau newydd i mi."

4. ADOLYGIAD ARIANNOL

Tra bod y cyfan o wariant y cwmni yn gysylltiedig mewn rhyw fodd â gwasanaethau'r cwmni, mae gwariant uniongyrchol ar brif weithgareddau'r cwmni, fel y disgrifir hwy uchod, yn cynrychioli'r rhan helaethaf o wariant blyneddol y cwmni. Mae'r rhan helaethaf o gostau cyflwyno cynyrchiadau theatraidd yn gysylltiedig â gwaith artistiaid llawrydd wrth greu'r gwaith, ac â staffio'r cynyrchiadau. Er mwyn cynnal y safonau artistig uchaf posibl, mae'r cwmni'n cyflogi naill ai'r artistiaid mwyaf profiadol neu'r mwyaf cymwys, ac yn gweithredu taliadau yn unol â chanllawiau a chytundebau UK Theatre, sef y sefydliad ambarél y mae'r cwmni'n aelod ohono. Mae'r taliadau hynny, yn eu tro, yn seiliedig ar gytundebau'r sefydliad hwnnw gydag undebau llafur y diwydiannau creadigol a'r sector ddiwylliannol.

Theatr Genedlaethol Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Mae gwerthoedd cynhyrchu uchel y cwmni – yn unol â disgwyliadau’r gynulleidfa wrth ystyried gwaith cwmni theatr cenedlaethol, a nodau ac amcanion y cwmni – yn golygu bod rhan sylweddol o gyllideb pob cynhyrchiad yn gysylltiedig â chostau cynhyrchu (e.e. cynllunio a chreu neu ddarparu set a gwisgoedd, cynlluniau sain a goleuo, rheoli llwyfan, ac ati, ac yn achos cynyrchiadau digidol, gwaith camera a golygu, a chostau ffrydio).

Sicrhau Gwerth am Arian

Ym mhob agwedd o’i waith, mae’r cwmni’n ymdrechu bob amser i sicrhau gwerth am arian, gan ofalu ei fod yn sicrhau prisiau cystadleuol wrth, e.e. brynu offer, archebu llety a chostau eraill yn gysylltiedig â chreu cynyrchiadau theatr. Mae gan y cwmni bolisi caffael sy’n nodi’r isod:

Cost	Gofyniad
Hyd at £5,000	Dyfynbrisiau – Isafswm o 1
£5,000 i £25,000	Dyfynbrisiau – Isafswm o 3
£25,000 i £75,000	Proses dendro gaeedig – gwahodd 4–6 (angen derbyn o leiaf 2)
Uwch na £75,000	Proses dendro agored (angen derbyn o leiaf 2)

Pennir cyflogau staff parhaol yn seiliedig ar arolwg o gyflogau cyfatebol yn y sector ac yn lleol, er mwyn sicrhau gwerth am arian, tra ar yr un pryd yn cynnal safonau disgwyliedig.

Derbyniwyd cyfanswm o £1,302,202 o incwm yn ystod y flwyddyn (2022/23: £1,269,538). Ar ôl cynnwys incwm rhyddhad treth o £153,606 (2022/23: £155,189), cyfanswm y cronfeydd ar ddiwedd y flwyddyn oedd £828,862 (2022/23: £819,591). Cyfanswm y cronfeydd cyfyngedig oedd £50,751 (2022/23: £4,613) a chyfanswm y cronfeydd anghyfyngedig oedd £778,112 (2022/23: £814,978).

Polisi Cronfeydd

Cedwir swm o £225,000 wrth gefn (y swm i’w adolygu’n flynyddol) ar gyfer amgylchiadau eithriadol na ellir eu rhagweld. Cynyddwyd y swm o £195,000 i £225,000 ym mis Mawrth 2023 oherwydd y cynnydd mewn costau yn gyffredinol.

Arwyddwyd prydles ar ran o adeilad Y Llwyfan (sef pencadlys y cwmni) ym mis Hydref 2018. Prydles 10 mlynedd oedd y cytundeb, gyda chymal torri ar ôl 5 mlynedd. Cytunwyd i ddirwyn y brydles i ben yn gynnar yn 2023 ac felly cytunwyd i leihau’r swm sydd wedi ei neilltuo ar gyfer costau adeilad i £58,337. Neilltuir y swm yma ar gyfer unrhyw drefniant a gytunir ar gyfer gofod ymarfer ar gyfer y blynyddoedd nesaf, ac unrhyw ofod cwmni arall.

Mae gan y cwmni ddwy gronfa gyfalaf - un gyfyngedig, o ganlyniad i dderbyn cymhelliant ariannol wrth leoli’r cwmni yn ei leoliad presennol, ac un anghyfyngedig. Roedd gwariant cyfalaf yn ystod 2023/24 yn cael ei ariannu yn gyntaf allan o’r gronfa gyfyngedig tan i’r gronfa hynny ddod i ben, cafodd gweddill o’r gwariant cyfalaf ei ariannu o’r gronfa anghyfyngedig. Ni wnaethpwyd cyfraniad i’r gronfa anghyfyngedig yn 2023/24 ond mae’r Bwrdd yn adolygu’r swm sydd yn y gronfa honno yn flynyddol.

Cytunwyd ym mis Mawrth 2023 i neilltuo swm yn y Gronfa Anghyfyngedig i gefnogi’r strategaeth incwm, sydd yn ddibynol ar gyllid o ymddiriedolaethau a grantiau. Caiff y gronfa ei defnyddio i sicrhau nad oes diffyg yng nghyllideb y cwmni os nad oes modd cyrraedd y targed llawn mewn unrhyw flwyddyn. Nid oedd angen defnyddio unrhyw gyllid o’r gronfa hon yn 2023/24.

Mae’r ymddiriedolwyr yn anelu cynnal cronfeydd rhydd gwerth oddeutu 3 - 6 mis o wariant cyffredinol. Cyfanswm y gronfa rydd ar ddiwedd y flwyddyn ariannol oedd £345,328 (2022/23: £373,253), oedd yn digoni polisi’r ymddiriedolwyr. Y strategaeth hirdymor yw parhau i gynyddu’r cronfeydd rhydd yn y dyfodol trwy greu gweddill blynyddol ar weithgareddau.

Theatr Genedlaethol Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Nawdd Cyhoeddus

Mae Theatr Genedlaethol Cymru yn aelod o Bortffolio Celfyddydol Cymru, Cyngor Celfyddydau Cymru (CCC), ac mae'r statws hwnnw'n rhoi sicrwydd cymharol o gyllid am gyfnod penodol - yn y gorffennol am bum mlynedd. Cynhaliwyd proses Adolygiad Buddsoddi gan CCC yn 2023 ac fe hysbyswyd y cwmni ym mis Medi 2023 fod y cais wedi bod yn llwyddiannus, ar sail yr un lefel ariannu. O 2024/25 ymlaen, ni fydd y casgliad o sefydliadau sy'n cael ei ariannu'n flynyddol yn cael eu cyfeirio atynt fel y 'Portffolio Celfyddydol', ond yn hytrach fel sefydliadau sy'n derbyn cyllid aml-flwyddyn. Mae'r cyfnod ariannu wedi newid o 5 mlynedd ar y tro i 3 blynedd yn y man cyntaf, gyda phosibilrwydd o dair arall (6 mlynedd i gyd).

Mae'r cwmni'n cyfarfod a thrafod yn gyson gyda CCC, ei brif noddwr. Mae'r cwmni'n falch iawn o barhau i fod yn aelod o Bortffolio Celfyddydol Cymru CCC, ac mae ganddo berthynas adeiladol gyda'i brif noddwr. Mae'r cwmni'n adrodd yn ôl yn gyson i CCC, ac yn cyflawni'r holl orchwylion a'r gofynion sydd ynghlwm â derbyn y nawdd hwn.

Mae nawdd gan CCC yn cynrychioli canran helaeth o incwm blynyddol y cwmni. Er mwyn lleihau'r risg o fod mor ddibynnol ar un ffynhonnell, mae wedi bod yn flaenoriaeth yn ystod y 5 mlynedd ddiwethaf i gynyddu'r incwm o ffynonellau eraill, ac felly lleihau'r canran o'r incwm sy'n dod gan CCC. Yn 2018, gosodwyd targed i leihau cyllid CCC fel canran o incwm y cwmni i 75%. Cyn y pandemig, roedd y cwmni ar y trywydd iawn i leihau'r ddibyniaeth, yn unol â'r targedau a osodwyd ond yn sgil COVID-19, cynyddodd y lefel ddibyniaeth yn sylweddol unwaith eto, gyda chyllid CCC yn cynrychioli 97% o holl incwm y cwmni.

Er gwaethaf effaith y pandemig, fe lwyddwyd i leihau'r ddibyniaeth i 75% yn 2022/23, sef y targed gwreiddiol a osodwyd yn 2018, ac yn 2023/24 fe lwyddwyd i ostwng y ganran ymhellach i 73%.

	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Cyllid CCC	£1,054,495	£1,072,566	£1,052,142	£1,067,069	£1,056,505
Cyfanswm Incwm	£1,364,196	£1,103,316	£1,280,037	£1,424,727	£1,455,808
Cyllid CCC fel %	77%	97%	82%	75%	73%

Staff

- Yn ystod 2023/24 roedd staff craidd y cwmni'n cynnwys 10 aelod o staff llawn amser (2022/23:9) a 4 aelod o staff rhan amser (2022/23:7), ar gyfartaledd.
- Mae'r nifer o bobl sy'n gweithio i'r cwmni'n cynyddu'n sylweddol wrth gyflogi artistiaid a gweithwyr llawrydd mewn perthynas â phrosiectau penodol drwy gydol y flwyddyn. Dyfarnwyd 171 o gytundebau i weithwyr llawrydd ar gynrychiadau, darlleniadau, gweithdai a gweithgaredd cyfranogi. Roedd y cytundebau yma yn 1690 o ddyddiau o waith oedd gwerth tua £252,798.
- Mae holl staff parhaol y cwmni'n siarad Cymraeg, ac felly hefyd y rhan helaethaf o'r gweithwyr a'r artistiaid a gyflogir ar gytundebau tymor byr.

Theatr Genedlaethol Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Cartref y Cwmni

Ers mis Ionawr 2023, mae pencadlys y cwmni yn Yr Egin, sy'n rhan o gampws Prifysgol y Drindod Dewi Sant yng Nghaerfyrddin. Cyn symud i'r Egin, roedd pencadlys y cwmni mewn adeilad cyfagos ar y campws – Y Llwyfan – ers 2008. Yn Yr Egin, mae gan y cwmni un swyddfa cynllun-agored.

Er nad oes trefniant penodol mewn lle bellach ar gyfer yr ystafell ymarfer yn Y Llwyfan, mae modd i'r cwmni i logi'r gofod yn ôl y galw.

Mae gan y cwmni storfa ychwanegol ar safle y tu allan i dref Caerfyrddin. Mae'r gofodau a amlinellir yn caniatáu i'r cwmni weithredu'n effeithiol.

Adnoddau Technegol

Er mwyn darparu ei wasanaethau, mae'n ofynnol i'r cwmni logi offer technegol o bryd i'w gilydd, a thro arall ei bwrcasu. Dros y blynyddoedd, mae'r cwmni wedi cronni casgliad sylweddol o offer technegol a ddefnyddir wrth i'r cwmni greu a theithio prosiectau theatr. Mae'r casgliad hwn o offer technegol hefyd yn fodd o gefnogi'r sector a chreu partneriaethau gyda chwmnïau eraill, lle mae modd i sefydliadau eraill elwa o'r adnoddau hyn. Mae gan y cwmni restr gynhwysfawr o'i holl offer, ynghyd â gweithdrefnau mwyn caniatáu rannu'r offer pan fo hynny'n briodol neu'n fanteisiol iddo.

Adnoddau Eraill

Mae gan y cwmni hefyd nifer o adnoddau eraill, megis cerbydau ac offer swyddfa, sy'n caniatáu iddo weithredu'n effeithiol a chost-effeithiol. Derbyniwyd grant cyfalaf tuag at brynu'r cerbydau presennol yn ystod 2017/18.

Theatr Genedlaethol Cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

5. CYFRIFOLDEBAU'R YMDDIRIEDOLWYR

Mae'r Ymddiriedolwyr (sydd hefyd yn gyfarwyddwyr Theatr Genedlaethol Cymru i bwrpasau cyfraith cwmni) yn gyfrifol am baratoi Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a'r datganiadau cyllid yn unol â'r gyfraith berthnasol o Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig (Ymarfer Cyfrifyddu Derbyniol Cyffredinol y Deyrnas Unedig).

Yn ôl y ddeddf ar gyfer cwmnïau, mae'n ofynnol i'r Ymddiriedolwyr baratoi cyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol, a'r rheiny'n rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol y cwmni yn ystod y cyfnod dan sylw. Wrth baratoi'r cyfrifon hyn, mae'n rhaid i'r ymddiriedolwyr wneud y canlynol:

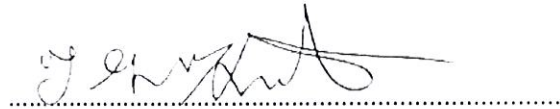
- dewis polisiâu cyfrifyddu addas a'u gweithredu'n gyson;
- arsylwi ar y dulliau a'r egwyddorion yn y SORP Elusennau;
- dyfarnu ac amcangyfrif yn rhesymol ac yn ddoeth;
- paratoi'r cyfrifon ar y sail y bydd y cwmni'n parhau i weithredu, os nad yw'n amhriodol i dybio hyn.

Mae'r Ymddiriedolwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu addas sy'n datgelu sefyllfa ariannol y cwmni'n gymharol gywir ar unrhyw adeg, ac yn eu galluogi i sicrhau bod y datganiadau cyllidol yn unol â Deddf Cwmnïau 2006. Mae ganddynt hefyd gyfrifoldeb dros warchod asedau'r cwmni a chymryd camau rhesymol i atal a darganfod twyll neu afreoleidd-dra arall.

Cyn belled ag y mae'r Ymddiriedolwyr yn ymwybodol:

- nid oes gwybodaeth archwiliad perthnasol nad yw'n wybyddus i archwilwyr y cwmni elusennol;
- mae'r Ymddiriedolwyr wedi cymryd pob cam angenrheidiol i'w gwneud yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwiliad perthnasol ac i sefydlu bod yr archwilwyr yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Trwy orchymyn y Bwrdd

Cadeirydd: Yr Athro Jerry Hunter

Dyddiad: 11/12/2024

.....

Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol i Ymddiriedolwyr Theatr Genedlaethol Cymru

Barn

Archwiliwyd cyfrifon Theatr Genedlaethol Cymru (y 'cwmni elusennol') am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2024; maent yn cynnwys y Datganiad o Symudiadau Ariannol, y Fantolen a'r nodiadau perthnasol. Paratowyd y cyfrifon yn unol â'r polisïau cyfrifo a nodir yn y cyfrifon. Cynhaliwyd ein harchwiliad yn unol â Safonau Cyfrifo'r Deyrnas Unedig (Ymarfer Cyfrifyddu Derbyniol Cyffredinol y Deyrnas Unedig), sy'n cynnwys FRS 102 Y Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon.

Yn ein barn ni:

- Mae'r cyfrifon yn rhoi adlewyrchiad cywir a theg o gyflwr ariannol y cwmni elusennol ar 31 Mawrth 2024 a'r adnoddau a ddefnyddiwyd am y flwyddyn ariannol;
- Mae'r cyfrifon wedi eu paratoi yn unol â'r gyfraith berthnasol o Safonau Cyfrifo'r Deyrnas Unedig (Ymarfer Cyfrifo Derbyniol Cyffredinol y Deyrnas Unedig), sy'n cynnwys FRS 102 Y Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon.
- Mae'r cyfrifon wedi eu paratoi'n gywir yn unol â Deddf Cwmnïau 2006;

Sail ein Barn

Gwnaethom gynnal ein harchwiliad yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol (DU) ("ISA's (UK)") a'r gyfraith berthnasol. Disgrifir ein cyfrifoldebau o dan ISAs (DU) ymhellach yn adran Cyfrifoldebau'r archwilwyr am archwilio'r datganiadau ariannol o'nn hadroddiad. Rydym yn annibynnol o'r elusen gofrestredig yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, sy'n cynnwys Safon Foesegol yr FRC, a'r darpariaethau ar gyfer endidau bach, ac rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credwn fod y dystiolaeth archwilio a gawsom yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sylfaen i'n barn ni.

Casgliadau yn ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r cyfrifon, rydym o'r farn bod defnydd yr ymddiriedolwyr o sail busnes gweithredol wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith rydym wedi'i wneud, nid ydym wedi nodi unrhyw ansicrwydd perthnasol sy'n ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r cwmni elusennol i barhau fel busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeng mis o leiaf o'r adeg yr awdurdodir y datganiadau ariannol i'w cyhoeddi.

Disgrifir ein cyfrifoldebau a chyfrifoldebau'r ymddiriedolwyr mewn perthynas â busnes gweithredol yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol i Ymddiriedolwyr Theatr Genedlaethol Cymru

Gwybodaeth arall

Mae'r ymddiriedolwyr yn gyfrifol am y wybodaeth arall. Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr wybodaeth a gynhwysir yn yr Adroddiad Blyneddol, ac eithrio'r datganiadau ariannol ac Aadroddiad ar yr Archwilwyr Annibynnol.

Nid yw ein barn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, ac eithrio i'r graddau a nodir fel arall yn ein hadroddiad, nid ydym yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd arno.

Mewn cysylltiad â'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol, ein cyfrifoldeb ni yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn anghyson yn sylweddol â'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth a gafwyd yn ystod yr archwiliad neu fel arall yn ymddangos eu bod wedi'i camddatgan yn sylweddol. Os byddwn yn nodi anghysondebau sylweddol o'r fath neu gamddatganiadau ymddangosiadol sylweddol, mae'n ofynnol i ni benderfynu a yw hyn yn arwain at gamddatganiad yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os byddwn, yn seiliedig ar y gwaith yr ydym wedi'i wneud, yn dod i'r casgliad bod camddatganiad o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol i ni adrodd y ffaith honno. Nid oes gennym ddim i'w adrodd yn hyn o beth.

Materion yr ydym yn rwymedig i adrodd drwy eithriad

Nid oes gennym ddim i'w adrodd mewn perthynas â'r eitemau canlynol lle mae'r Rheoliadau Elusennau (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008 yn gofyn i ni adrodd i chi os, yn ein barn ni:

- mae'r wybodaeth a roddir yn Adroddiad yr Ymddiriedolwyr yn anghyson mewn unrhyw berthynas materol â'r datganiadau cyllid; neu
- bod y cwmni elusennol heb gadw cofnodion cyfrifo derbynniol; neu
- bod y datganiadau cyllid ddim yn cyd fynd â'r cofnodion cyfrifo a ffurflenni statudol; neu
- nad ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau anghenrheidiol i gyflawni ein archwiliad.

Cyfrifoldebau'r Ymddiriedolwyr

Fel yr esboniwyd yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau Ymddiriedolwyr, mae'r ymddiriedolwyr (sydd hefyd yn gyfarwyddwyr y cwmni elusennol at ddibenion cyfraith cwmnïau) yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol ac am fod yn fodlon eu bod yn rhoi darlun cywir a theg, ac am unrhyw reolaeth fewnol y mae'r ymddiriedolwyr yn penderfynu sy'n angenrheidiol er mwyn gallu paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd o gamddatganiad sylweddol, boed hynny oherwydd twyll neu wall.

Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol i Ymddiriedolwyr Theatr Genedlaethol Cymru

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r ymddiriedolwyr yn gyfrifol am asesu gallu'r cwmni elusennol i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu, fel y bo'n berthnasol, unrhyw fater ynghylch defnyddio sail busnes gweithredol cyfrifyddu oni bai bod yr ymddiriedolwyr naill ai'n bwriadu diddymu'r cwmni elusennol neu roi'r gorau i weithrediadau, neu nad oes ganddynt ddewis amgen realistig ond gwneud hynny.

Cyfrifoldebau'r archwilwyr am archwilio'r datganiadau ariannol

Rydym wedi'n penodi'n archwilwyr o dan Adran 144 o Ddeddf Elusennau 2011 ac yn adrodd yn unol â'r Ddeddf a'r rheoliadau perthnasol a wnaed neu sy'n cael effaith o dan y Ddeddf honno.

Ein hamcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn ei cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiad perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad, ac i gyhoeddi Adroddiad gan yr Archwilwyr Annibynnol sy'n cynnwys ein barn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol ag ISAs (DU) bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau godi o dwyll neu gamgymeriad ac fe'u hystyrir yn berthnasol os gellid disgwyl yn rhesymol iddynt, yn unigol neu ar y cyfan, ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Achosion o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau yw afreoleidd-dra. Amcanion ein harchwiliad yw cael digon o dystiolaeth archwilio priodol ynghylch cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau sy'n cael effaith uniongyrchol ar benderfynu ar symiau a datgeliadau sylweddol yn y datganiadau ariannol, cyflawni gweithdrefnau archwilio er mwyn helpu nodi achosion o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau eraill a allai gael effaith sylweddol ar y datganiadau ariannol, ac i ymateb yn briodol i ddiffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau a nodwyd yn ystod yr archwiliad.

O ran twyll, amcanion ein harchwiliad yw nodi ac asesu'r risg o gamddatganiad sylweddol o'r datganiadau ariannol oherwydd twyll, casglu digon o dystiolaeth archwilio priodol ynghylch y risgiau aseswyd o gamddatganiad sylweddol trwy dwyll gan ddylunio a gweithredu ymatebion priodol ac ymateb yn briodol i dwyll neu dwyll tybiedig a nodwyd yn ystod yr archwiliad.

Fodd bynnag, prif gyfrifoldeb y rheolwyr, gyda goruchwyliaeth y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, yw sicrhau bod gweithrediadau'r endid yn cael eu cynnal yn unol â darpariaethau cyfreithiau a rheoliadau ac ar gyfer atal a chanfod twyll.

Wrth asesu a nodi'r risgiau o gamddatganiad sylweddol mewn perthynas ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, fe wnaeth y tîm archwilio:

Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol i Ymddiriedolwyr Theatr Genedlaethol Cymru

- gael dealltwriaeth o natur y diwydiant a'r sector, gan gynnwys y fframwaith cyfreithiol a rheoleiddiol y mae'r elusen yn gweithredu ynddo a sut mae'n cydymffurfio â'r fframwaith cyfreithiol a rheoleiddiol;
- holi'r rheolwyr, a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, am eu hasesiad a chydabyddiaeth eu hunain o beryglon afreoleidd-dra, gan gynnwys unrhyw achosion gwirioneddol, tybiedig neu honedig o dwyll;
- drafod materion ynghylch peidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau a sut y gallai twyll ddigwydd gan gynnwys asesu sut a ble y gallai'r datganiadau ariannol fod yn agored i dwyll.B2

O ganlyniad i'r gweithdrefnau hyn, rydym yn ystyried y cyfreithiau a'r rheoliadau mwyaf arwyddocaol sy'n cael effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol yw SoRP Elusennau, FRS 102, Deddf Cwmnïau 2006 a Deddf Elusennau 2011. Gwnaethom gynnal gweithdrefnau archwilio i ganfod diffyg cydymffurfio a allai gael effaith sylweddol ar y datganiadau ariannol a oedd yn cynnwys adolygu'r datgeliadau yn y cyfrifon.

Nododd y tîm archwilio mai'r risg mwyaf i gamddatganiad sylweddol trwy dwyll fyddai o ganlyniad i'r rheolwyr yn diystyru rheolaethau mewnol. Roedd y gweithdrefnau archwilio a berfformiwyd yn cynnwys ond nid oeddent wedi'u cyfyngu i brofi cyfnodolion ac addasiadau eraill a gwerthuso'r rhesymeg fusnes mewn perthynas ag unrhyw drafodion sylweddol, anarferol a wnaed y tu allan i gwrs busnes arferol.

Ceir disgrifiad pellach o'n cyfrifoldebau dros archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'n hadroddiad archwilwyr annibynnol.

Defnyddio'r adroddiad hwn

Paratowyd yr adroddiad hwn ar gyfer ymddiriedolwyr y cwmni elusennol yn unig, fel corff yn unol a Rhan 4 o'r Rheoliadau Elusennau (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008. Mae ein gwaith archwilio wedi'i wneud fel y gallem ddatgan i ymddiriedolwyr y cwmni elusennol y materion hynny y mae'n ofynnol i ni eu datgan iddynt mewn adroddiad archwilwyr ac nid at unrhyw ddiben arall. I'r graddau llawnaf a ganiateir gan y gyfraith, nid ydym yn derbyn nac yn cymryd cyfrifoldeb i unrhyw un heblaw'r cwmni elusennol ac ymddiriedolwyr y cwmni elusennol fel corff, am ein gwaith archwilio, ar gyfer yr adroddiad hwn, nac am y farn yr ydym wedi'i ffurfio.

Ashmole & Co

Ashmole & Co (Archwilydd Statudol)

Cyfrifwyr Ardystiedig Siartredig & Archwilwyr Cofrestredig

Yn gymwys i weithredu fel archwilwyr yn unol ag adran 1212 o Ddeddf Cwmnïau 2006

3 Stryd y Farchnad

Llandeilo

Sir Gaerfyrddin

SA19 6AH

Dyddiad: 28/12/2024

Theatr Genedlaethol Cymru

Datganiad o Weithgareddau Ariannol (gan gynnwys Y Cyfrif Incwm a Gwariant) ar gyfer y Flwyddyn yn Diwedd 31 Mawrth 2024

				31.3.24	31.3.23
		Cronfeydd	Cronfeydd	Cyfanswm	Cyfanswm
		Anghyfyngedig	Cyfyngedig	Cronfeydd	Cronfeydd
	Nodyn	£	£	£	£
INCWM A GWADDOLION DRWY:					
Rhoddion a chymynroddion	2	1,056,505	-	1,056,505	1,067,169
Gweithgareddau elusennol	3	57,870	173,365	231,235	196,380
Incwm geithgareddau masnachol	4	9,311	-	9,311	2,612
Buddsoddiadau - llog		5,151	-	5,151	3,377
Cyfanswm incwm a gwaddolion		1,128,837	173,365	1,302,202	1,269,538
Adnoddau a wariwyd					
Costau cynhyrchu incwm gwirfoddol	5	5,937	-	5,937	5,905
Gweithgareddau elusennol	6	1,313,372	127,228	1,440,601	1,493,898
Cyfanswm adnoddau a wariwyd		1,319,309	127,228	1,446,538	1,499,803
Incwm/ (Gwariant) am y flwyddyn - net					
cyn treth a throsglwyddiadau		(190,472)	46,137	(144,335)	(230,265)
Rhyddhad Treth	8	153,606	-	153,606	155,189
Incwm/ (Gwariant) am y flwyddyn - net					
ar ôl treth		(36,866)	46,137	9,271	(75,076)
Cysoni cronfeydd					
Cyfanswm cronfeydd a ddygwyd ymlaen		814,978	4,613	819,591	894,667
Cyfanswm cronfeydd a gariwyd ymlaen	20	778,112	50,750	828,862	819,591

Ni pharatowyd datganiad ar wahân o incwm a gwariant

Mae'r nodiadau ar dudalennau 17 i 24 yn ffurfio rhan gyflawn o'r cyfrifon hyn.

Theatr Genedlaethol Cymru

Mantolen ar 31 Mawrth 2024

		31.3.2024	31.3.2023
	Nodyn	£	£
ASEDAU SEFYDLOG			
Asedau anniriaethol	12	-	6,957
Asedau diriaethol	13	8,574	14,297
		<u>8,574</u>	<u>21,254</u>
ASEDAU CYFREDOL			
Dyledwyr	14	425,797	306,724
Arian parod yn y banc ac mewn llaw		491,613	672,996
		<u>917,410</u>	<u>979,720</u>
CREDYDWYR			
Symiau fydd yn ddyledus o fewn un flwyddyn	15	(97,122)	(181,383)
ASEDAU CYFREDOL NET		820,288	798,337
ASEDAU NET		<u>828,862</u>	<u>819,591</u>
Cronfeydd yr elusen:			
Cronfeydd Anghyfyngedig		778,112	814,978
Cronfeydd Cyfyngedig		50,750	4,613
	20	<u>828,862</u>	<u>819,591</u>

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024 roedd hawl gan y cwmni elusennol i gael eithriad o'r gofyniad am archwiliad statudol dan adran 477 o Ddeddf Cwmnïau 2006.

Nid yw'r aelodau wedi ei gwneud yn ofynnol i'r cwmni gael archwiliad o'i gyfrifon ar gyfer y flwyddyn dan sylw yn unol ag adran 476 o Ddeddf Cwmnïau 2006.

Mae'r Ymddiriedolwyr yn cydnabod eu cyfrifoldebau dros y canolynol:

- sicrhau bod y cwmni'n cydymffurfio ag adrannau 386 a 387 o Ddeddf Cwmnïau 2006 o ran cofnodion cyfrifyddia;
- paratoi datganiadau ariannol sy'n cynnig darlun clir a theg o asedau, atebolrwydd, safle ariannol ac elw ar ddiwedd bob blwyddyn ariannol yn unol â gofynion adrannau 394 a 395 o Ddeddf Cwmnïau 2006.

Mae'r cyfrifon hyn wedi eu harchwilio dan ofynion adran 144 o'r Ddeddf Elusen 2011.

Paratowyd y cyfrifon yn unol â darpariaethau arbennig Rhan 15 Deddf Cwmnïau 2006 sy'n berthnasol i gwmnïau bychain (effeithiol Ionawr 2015).

Arwyddwyd y cyfrifon ar ran y Bwrdd gan:

..... (Cadeirydd)

Yr Athro Jerry Hunter

Dyddiad: 11/12/2024

Theatr Genedlaethol Cymru

Datganiad llif arian am y flwyddyn i 31 Mawrth 2024

		31.3.2024	31.3.2023
Nodyn		£	£
Llif Arian o weithgareddau gweithredu			
Arian a gynhyrchwyd o weithgareddau	1	(114,799)	(185,020)
Rhyddhad treth		(62,474)	(181,595)
Arian net a ddarparwyd gan weithgareddau gweithredu		<u>(177,273)</u>	<u>(366,615)</u>
Llif arian o weithgareddau buddsoddi:			
Pryniant asedau sefydlog diriaethol		(9,262)	(7,161)
Gwerthiant asedau sefydlog diriaethol		-	83,375
Llog a dderbynniwyd		5,151	3,377
Arian net a ddarparwyd gan weithgareddau buddsoddi		<u>(4,111)</u>	<u>79,591</u>
Newid yn arian a cyfwerth ag arian parod yn y cyfnod adrodd		(181,384)	(287,024)
Arian a cyfwerth ag arian parod ar ddechrau'r cyfnod adrodd		672,996	960,020
Arian a cyfwerth ag arian parod ar ddiwedd y cyfnod adrodd	2	<u>491,612</u>	<u>672,996</u>

Theatr Genedlaethol Cymru

Nodiadau i'r Datganiad Llif arian ar gyfer y Flwyddyn
yn Diweddu 31 Mawrth 2024

1 Cyfamodi incwm net i llif arian net o weithgareddau gweithredu

	31.3.2024	31.3.2023
	£	£
Incwm net ar gyfer y flwyddyn (yn unol a'r datganiad o weithgareddau ariannol)	9,271	(75,076)
Addasiadau ar gyfer:		
Dibrisiant	21,942	32,244
Llog a dderbyniwyd	(5,151)	(3,377)
Gostyngiad/ (cynnydd) yn y dyledwyr	(56,599)	(25,403)
(Gostyngiad)/ cynnydd yn y credydwyr	(84,262)	(113,408)
Arian net a ddarparwyd gan weithgareddau gweithredu	(114,799)	(185,020)

2 Dadansoddiad o newidiadau mewn cronfeydd net

	Ar 1.4.23	Llif Arian	Ar 31.3.2024
	£	£	£
Arian net			
Arian cyfwerth ag arian parod	672,996	(181,384)	491,612
	672,996	(181,384)	491,612

Theatr Genedlaethol Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol ar gyfer y Flwyddyn yn Diweddu 31 Mawrth 2024

1 Polisiâu cyfrifyddu

Sail y paratoi

Cafodd datganiadau ariannol y cwmni elusennol, sydd hefyd yn endid er budd cyhoeddus o dan FRS 102, eu paratoi dan y confensiwn prisio hanesyddol ac yn unol â'r Datganiadau o Arferion Cymeradwy: Cyfrifyddu ac Adrodd gan Elusennau (SORP) sy'n berthnasol i elusennau sy'n paratoi eu cyfrifon yn unol â Safon Adrodd Gyllidol sy'n berthnasol yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon (FRS102) (effeithiol o 1 Ionawr 2015) a Deddf Cwmnïau 2006.

Incwm - Gwirfoddol

Cynhwysir incwm yn y datganiad o symudiadau ariannol pan fo'r elusen â hawl i gronfa, pan fo'n debygol y bydd yr incwm yn cael ei dderbyn, a phan fydd y swm yn medru cael ei fesur yn ddibynadwy.

Caiff incwm cyfyngedig ei gynnwys mewn cronfa gyfyngedig a'i gyfatebu i'r gwariant. Caiff grantiau cyfalaf sy'n dderbyniadwy eu trin fel credydwy'r hirdymor, a'u cynnwys mewn cronfa gyfyngedig sy'n cael ei dibrisio i ffwrdd yn unol â dibrisiant yr asedau.

Incwm - Adnoddau i'w derbyn o weithgareddau elusennol

Cynhwysir adnoddau i'w derbyn o weithgareddau elusennol pan yn ddyledus. Mae'r incwm yn cynnwys gwerthiant tocynnau am berfformiadau o'r cynrychiadau yn ystod y flwyddyn.

Adnoddau a ddefnyddiwyd

Cydnabuwyd costau a threuliau yn y cyfnod pan wnaeth y weithgaredd ddigwydd. Mae costau'n cynnwys TAW lle nad yw'n bosibl ei hawlio. Mae costau trefn lywodraethu'n cynrychioli'r gost o weinyddu'r elusen a chwrdd â gofynion cyfansoddiadol a statudol. Mae'r gost o gynhyrchu incwm gwirfoddol yn cynrychioli'r gost o gwrdd â gofynion Cyngor Celfyddydau Cymru.

Asedau anniriaethol

Mae'r asedau anniriaethol wedi eu hamorteiddio dros eu bywyd defnyddiol a thros gyfnod y prosiect penodol o 3 mlynedd

Asedau sefydlog

Mae'r asedau sefydlog wedi eu dibrisio dros eu bywyd defnyddiol ar y cyfraddau canlynol

Adeiladau prydles	Dros gyfnod y les
Cerbydau	25%
Cyfrifiaduron ac offer	33.33%

Theatr Genedlaethol Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol ar gyfer y Flwyddyn yn Diwedd 31 Mawrth 2024

Les Gweithredol

Ymrwymwyd i brydles newydd ar y Llwyfan o ddechrau Hydref 2018, am gyfnod o 10 mlynedd. Cyfanswm gwerth y les yw £166,750. Talwyd y swm am y 5 mlynedd gyntaf ar ddechrau'r les, o gronfa brydles y cwmni. Roedd yr ail daliad yn ddyledus ym mis Hydref 2023 ond cytunwyd i ddirwyn y brydles i ben ym mis Medi 2023 heb unrhyw daliad ychwanegol. Yn 2023/24 derbyniwyd ad-daliad o £6,117 am y rhent a dalwyd am y cyfnod o ddiwedd Ionawr 2024 i ddiwedd Medi 2024.

Fe wnaeth y cwmni gymryd swyddfa yn Yr Egin o fis Ionawr 2023 a'r swyddfa honno yw pencadlys y cwmni bellach. Mae'r cwmni yn rhentu'r swyddfa yn yr Egin ar gytundeb 3 blynedd, sy'n cael ei adolygu'n flynyddol. Mae rhent a'r tâl gwasanaeth yn cael eu talu'n gwarterol.

Cronfeydd Cyffredinol

Mae Cronfeydd Cyffredinol yn cynnwys rhoddion ac incwm i'w derbyn, neu a gynhyrchwyd am amcanion yr elusen heb bwrpas arbennig arall ac felly ar gael fel cronfa gyffredinol. Ni osodir amodau allanol ar gronfeydd cyffredinol, ac maent i'w gwario gan yr elusen yn ôl eu hamcanion/bwriadau neu i'w neilltuo tuag at bwrpasau priodol mewnol.

Polisi pensiwn

Mae'r cwmni elusennol yn gweithredu cynllun pensiwn cyfraniadau diffiniedig. Mae'r cyfraniadau i'r cynllun pensiwn y cwmni elusennol yn cael ei ddangos ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol yn y cyfnod y maent yn ymwneud ag.

Theatr Genedlaethol Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol ar gyfer y Flwyddyn yn Diweddu 31 Mawrth 2024

2 Rhoddion a Chymynroddion

	31.3.24 Cronfeydd Anghyfyngedig	31.3.24 Cronfeydd Cyfyngedig	31.3.24 Cyfanswm Cronfeydd	31.3.23 Cyfanswm Cronfeydd
	£	£	£	£
Grant CCC	1,044,883	-	1,044,883	1,067,069
Grant costau byw	11,622	-	11,622	-
Rhoddion	-	-	-	100
	1,056,505	-	1,056,505	1,067,169

3 Incwm o weithgareddau elusenol

	31.3.24 Cronfeydd Anghyfyngedig	31.3.24 Cronfeydd Cyfyngedig	31.3.24 Cyfanswm Cronfeydd	31.3.23 Cyfanswm Cronfeydd
	£	£	£	£
Swyddfa docynnau	33,329	-	33,329	44,770
Nawdd/Cyd-gynhyrchu	15,857	-	15,857	100,000
Incwm o bartneriaethau	2,200	19,000	21,200	7,416
Incwm cyfranogi	367	-	367	-
Grant ARWAP	-	61,016	61,016	18,504
Cyfraniad at gostau CINARS	-	-	-	3,000
Ar y Dibyn	-	48,750	48,750	22,690
Arfor	-	15,000	15,000	-
Ewch i Weld	-	346	346	-
Ad-daliad rent	6,117	-	6,117	-
Sibrwd	-	29,253	29,253	-
	57,870	173,365	231,235	196,380

4 Incwm arall a dderbynnir o weithgareddau masnachol

	31.3.24 Cronfeydd Anghyfyngedig	31.3.24 Cronfeydd Cyfyngedig	31.3.24 Cyfanswm Cronfeydd	31.3.23 Cyfanswm Cronfeydd
	£	£	£	£
Arall	2,849	-	2,849	1,952
Elw ar werthu asedau	500	-	500	-
Incwm llogi offer	5,962	-	5,962	660
	9,311	-	9,311	2,612

Theatr Genedlaethol Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol ar gyfer y Flwyddyn yn Diweddu 31 Mawrth 2024

5 Costau o gynhyrchu incwm gwirfoddol

	31.3.24 Cronfeydd Anghyfyngedig	31.3.24 Cronfeydd Cyfyngedig	31.3.24 Cyfanswm Cronfeydd	31.3.23 Cyfanswm Cronfeydd
	£	£	£	£
Cyflogau (Nodyn 9)	5,937	-	5,937	5,905
	5,937	-	5,937	5,905

6 Costau gweithgareddau elusenol

	31.3.24 Cronfeydd Anghyfyngedig	31.3.24 Cronfeydd Cyfyngedig	31.3.24 Cyfanswm Cronfeydd	31.3.23 Cyfanswm Cronfeydd
	£	£	£	£
Costau uniongyrchol				
Cynyrchiadau	225,820	95,469	321,288	375,920
Marchnata a chyfathrebu	69,163	167	69,330	49,008
Ffioedd cynyrchiadau	255,365	-	255,365	269,305
Teithio a chynhaliaeth cynyrchiadau	94,300	31	94,331	82,085
Costau proffesiynol	-	19,650	19,650	-
Cyflogau (Nodyn 9)	414,271	-	414,271	378,937
Costau pensiwn	12,689	-	12,689	13,216
Costau cynnal (Nodyn 7)	241,765	11,911	253,676	325,427
	1,313,372	127,228	1,440,601	1,493,898

Theatr Genedlaethol Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol ar gyfer y Flwyddyn yn Diweddu 31 Mawrth 2024

7 Costau Cynnal

Y Flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2024

	Rheolaeth	Trefn Llywodraethu	Cyllid	Cyfanswm
	£	£	£	£
Cyflogau (Nodyn 9)	83,364	5,937	-	89,301
Costau pensiwn	4,017	-	-	4,017
Teithio a chynhaliaeth cwmni	8,989	-	-	8,989
Costau cyfrifwyr	9,013	-	-	9,013
Costau archwilio	-	4,600	-	4,600
Costau'r bwrdd	1,204	-	-	1,204
Hyfforddiant	4,808	-	-	4,808
Costau'r adeilad	41,006	-	-	41,006
Costau'r swyddfa	20,723	-	-	20,723
Technoleg gwybodaeth	25,288	-	-	25,288
Costau proffesiynol	19,389	3,114	-	22,503
Amorteiddio - gwefan	6,957	-	-	6,957
Costau banc a manion	-	-	283	283
Dibrisio - cerbydau ac offer	6,648	-	-	6,648
Dibrisio - prydles	8,337	-	-	8,337
	239,743	13,651	283	253,676

Cymhariaeth

Y Flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2023

	Rheolaeth	Trefn Llywodraethu	Cyllid	Cyfanswm
	£	£	£	£
Cyflogau (Nodyn 9)	134,311	-	-	134,311
Costau pensiwn	4,889	-	-	4,889
Teithio a chynhaliaeth cwmni	18,438	-	-	18,438
Costau archwilio	-	4,350	-	4,350
Costau'r bwrdd	1,279	-	-	1,279
Hyfforddiant	3,687	-	-	3,687
Costau'r adeilad	42,753	-	-	42,753
Costau'r swyddfa	41,399	-	-	41,399
Costau proffesiynol	41,820	-	-	41,820
Amorteiddio - gwefan	6,955	-	-	6,955
Costau banc a manion	-	-	257	257
Dibrisio - cerbydau ac offer	8,614	-	-	8,614
Dibrisio - prydles	16,675	-	-	16,675
	320,819	4,350	257	325,427

Theatr Genedlaethol Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol ar gyfer y Flwyddyn yn Diweddu 31 Mawrth 2024

8 Rhyddhad treth

	31.3.24 Cronfeydd Anghyfyngedig £	31.3.24 Cronfeydd Cyfyngedig £	31.3.24 Cyfanswm Cronfeydd £	31.3.23 Cyfanswm Cronfeydd £
Rhyddhad treth	153,606	-	153,606	155,189
	153,606	-	153,606	155,189

Cyfanswm hawliad rhyddhad treth ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2024 yw £154,997. O'r swm yma, roedd £3,698 yn ddyledus i gyd-gynhyrchwyr gan adael cyfanswm net i Theatr Genedlaethol Cymru o £151,299. Mae'r swm rhyddhad treth hefyd yn cynnwys £2,307 wrth cyd-gynhyrchwyr ar gyfer siar Theatr Genedlaethol Cymru o'i hawliadau.

9 Costau staff craidd

	31.3.2024 £	31.3.2023 £
Staff craidd	467,485	475,888
Yswiriant Gwladol y Cyflogwr	42,024	43,265
Costau pensiwn staff craidd	16,706	18,105
	526,215	537,258

Ar gyfartaledd, cyflogwyd 10 aelod o staff craidd llawn amser (2022/23: 9) a 4 aelod o staff rhan amser (2022/23: 7) yn ystod y flwyddyn.

Ni enillodd yr un aelod o staff cyflogedig fwy na £60,000 yn y blynnyddoedd 2023/24 na 2022/23.

10 Incwm/(gwariant)net

Dangosir incwm/(gwariant) net ar ôl cyfrif am:

	31.3.2024	31.3.2023
Costau archwilio	4,600	4,350
Dibrisiant asedau sefydlog diriaethol	14,985	25,289
Amorteiddio asedau anniriaethol	6,957	6,955
	26,542	36,594

Theatr Genedlaethol Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol ar gyfer y Flwyddyn yn Diweddu 31 Mawrth 2024

11 Cymhariaeth ar gyfer y Datganiad o Weithgareddau Ariannol

		31.3.2023	31.03.2023	31.03.2023
		Cronfeydd	Cronfeydd	
		Anghyfngedig	Cyfynedig	Cyfanswm
		£	£	£
Incwm a gwaddolion				
Incwm gwirfoddol a chymynroddion	2	1,067,169	22,690	1,089,859
Gweithgareddau elusennol	3	155,186	18,504	173,690
Incwm arall a dderbynnir o weithgareddau masnachol	4	2,612	-	2,612
Buddsoddiadau - Llog banc		3,377	-	3,377
Cyfanswm adnoddau a dderbynnir		<u>1,228,344</u>	<u>41,194</u>	<u>1,269,538</u>
Adnoddau a wariwyd				
Costau cynhyrchu incwm gwirforddol	5	5,905	-	5,905
Gweithgareddau elusennol	6	1,428,008	65,890	1,493,898
Cyfanswm adnoddau a wariwyd		<u>1,433,913</u>	<u>65,890</u>	<u>1,499,803</u>
Incwm/ (Gwariant am y flwyddyn - net cyn treth		<u>(205,569)</u>	<u>(24,696)</u>	<u>(230,265)</u>
Trosglwyddiadau gros rhwng cronfeydd Rhyddhad Treth	7	155,189	-	155,189
Incwm/ (Gwariant am y flwyddyn - net ar ol treth		<u>(50,380)</u>	<u>(24,696)</u>	<u>(75,076)</u>
Cyfanswm cronfeydd a ddygwyd ymlaen		<u>865,358</u>	<u>29,309</u>	<u>894,667</u>
Cyfanswm cronfeydd a gariwyd ymlaen		<u>814,978</u>	<u>4,613</u>	<u>819,591</u>

Theatr Genedlaethol Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol ar gyfer y Flwyddyn yn Diweddu 31 Mawrth 2024

12 Asedau anniriaethol

	Gwefan £
Cost	
Ar 1 Ebrill 2023 a 31 Mawrth 2024	20,867
Amorteiddiad	
Ar 1 Ebrill 2023	13,910
Cost y flwyddyn	6,957
Ar 31 Mawrth 2024	20,867
Llyfrwerth net	
Ar 31 Mawrth 2024	-
Ar 31 Mawrth 2023	6,957

13 Asedau sefydlog diriaethol

	Eiddo ar les byr	Cerbydau	Offer a Dodrefn	Cyfrifiadurol a System Ffôn £	Offer Technegol £	Cyfanswm £
Cost						
Ar 1 Ebrill 2023	83,375	50,356	144,955	48,656	18,560	345,902
Ychwanegiadau	-	-	1,287	4,287	3,688	9,262
Gwaredwyd	(83,375)	-	-	(32,133)	-	(115,508)
Ar 31 Mawrth 2024	-	50,356	146,242	20,810	22,248	239,656
Dibrisio						
Ar 1 Ebrill 2023	75,038	50,356	142,603	45,075	18,533	331,605
Cost y flwyddyn	8,337	-	1,605	3,786	1,257	14,985
Gwaredwyd	(83,375)	-	-	(32,133)	-	(115,508)
Ar 31 Mawrth 2024	-	50,356	144,208	16,728	19,790	231,082
Llyfrwerth net						
Ar 31 Mawrth 2024	-	-	2,034	4,082	2,458	8,574
Ar 31 Mawrth 2023	8,337	-	2,352	3,581	27	14,297

Defnyddiwyd yr holl asedau gan yr elusen ar gyfer gweithgareddau elusennol parhaol.

Theatr Genedlaethol Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol ar gyfer y Flwyddyn yn Diweddu 31 Mawrth 2024

14 Dyledwyr

	31.3.2024	31.3.2023
	£	£
Dyledwyr masnachol	85,557	49,586
Taliadau ymlaen llawn	13,046	21,155
TAW	3,460	7,574
Rhyddhad Treth	290,583	228,109
Dyledwyr eraill	33,151	300
	<u>425,797</u>	<u>306,724</u>

15 Credydwyr: Symiau sy'n ddyledus o fewn un flwyddyn

	31.3.2024	31.3.2023
	£	£
Credydwyr masnachol	25,414	78,248
Croniadau	26,821	51,365
Trethi ac Yswiriant Gwladol	11,584	16,170
Credydwyr eraill	33,303	35,600
	<u>97,122</u>	<u>181,383</u>

16 Treth

Mae'r elusen yn rhydd o dalu treth gorfforaethol ar ei gweithgareddau elusennol.

17 Taliadau a budd-daliadau'r ymddiriedolwyr

Derbyniodd dau Ymddiriedolwr tâl a budd-daliadau treuliau yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2024, fel y caniateir gan ddogfen lywodraethol yr elusen. Derbyniodd Mr Steffan Donnelly gyflog o £59,374 (2022/23 £49,669) yn sgîl ei swydd fel Cyfarwyddwr Artistig yr elusen a chyfrannodd y Theatr £2,969 (2022/23: £2,399) i'r Gronfa Bensiwn ar ei ran. Hefyd, derbyniodd £270 fel rhan o gynllun costau llety yr elusen. Ni dderbyniodd unrhyw dâl yn sgîl ei rôl fel Ymddiriedolwr. Derbyniodd Mrs Angharad Jones Leefe gyflog o £59,374 (2022/23: £58,681) yn sgîl ei swydd fel Prif Weithredwr yr elusen a chyfrannodd y Theatr £2,921 (2022/23: £2,855) i'r Gronfa Bensiwn ar ei ran. Ni dderbyniodd unrhyw dâl yn sgîl ei rôl fel Ymddiriedolwr.

Theatr Genedlaethol Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol ar gyfer y Flwyddyn yn Diweddu 31 Mawrth 2024

18 Treuliau'r ymddiriedolwyr

Derbyniodd Ymddiriedolwyr ad-daliadau treuliau yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024 o £430 (2022/23: £0) Yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024, yn ogystal a'r ad-daliadau, fe dalwyd am llety ar gyfer tri Ymddiriedolwyr £226 (2022/23:0). Roedd yr ad-daliadau i ddigolledu'r Ymddiriedolwyr am eu costau teithio, cynhaliaeth, llety a chostau eraill yn ymwneud â mynychu cyfarfodydd yr elusen.

19 Dadansoddiad o'r cronfeydd

	Cronfeydd Anghyfyndedig £	Cronfeydd Cyfyngedig £	Cyfanswm 2024 £	Cyfanswm 2023 £
Asedau sefydlog	8,574	-	8,574	21,254
Asedau cyfredol	866,660	50,750	917,410	979,720
Credydwy'r	(97,122)	-	(97,122)	(181,383)
	<u>778,112</u>	<u>50,750</u>	<u>828,862</u>	<u>819,591</u>

Theatr Genedlaethol Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol ar gyfer y Flwyddyn yn Diweddu 31 Mawrth 2024

20a Cronfeydd	Ar 1.4.23	Symudiadau yn y cronfeydd	Rhyddhad Treth	Trosglwyddo	Ar 31.3.24
Cronfeydd Cyfyngedig					
Cronfa Gyfalaf	4,613	(4,613)	-	-	-
Cronfa Refeniw	-	50,750	-	-	50,750
	4,613	46,137	-	-	50,750
Cronfeydd Anghyfyngedig					
Cronfa Wrth Gefn	225,000	-	-	-	225,000
Cronfa Adeilad	58,337	(8,337)	-	8,337	58,337
Cronfa Gyfalaf	89,632	(8,941)	-	-	80,691
Cronfa Strategaeth Incwm	68,756	-	-	-	68,756
Cronfa Rydd	373,253	(173,194)	153,606	(8,337)	345,328
	814,978	(190,472)	153,606	-	778,112
Cyfanswm Cronfeydd	819,591	(144,335)	153,606	-	828,862

20b Symudiadau yn y cronfeydd

	Adnoddau a dderbyniwyd	Adnoddau a wariwyd	Symudiadau yn y cronfeydd
Cronfeydd Cyfyngedig			
Cronfa Gyfalaf	2	(4,615)	(4,613)
Cronfa Refeniw	173,363	(122,613)	50,750
	173,365	(127,228)	46,137
Cronfeydd Anghyfyngedig			
Cronfa Adeilad	-	(8,337)	(8,337)
Cronfa Gyfalaf	-	(8,941)	(8,941)
Cronfa Rydd	1,128,837	(1,302,031)	(173,194)
	1,128,837	(1,319,309)	(190,472)
Cyfanswm symudiadau yn y cronfeydd	1,302,202	(1,446,537)	(144,335)

Theatr Genedlaethol Cymru

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol ar gyfer y Flwyddyn yn Diweddu 31 Mawrth 2024

21 Polisi Cronfeydd wrth Gefn

Cedwir swm o £225,000 wrth gefn (y swm i'w adolygu'n flynyddol) ar gyfer amgylchiadau eithriadol na ellir eu rhagweld. Cynyddwyd y swm o £195,000 i £225,000 ym mis Mawrth 2023 oherwydd y cynnydd mewn costau yn gyffredinol.

Arwyddwyd prydles ar ran o adeilad Y Llwyfan (sef pencadlys y cwmni) ym mis Hydref 2018. Prydles 10 mlynedd oedd y cytundeb, gyda chymal torri ar ôl 5 mlynedd. Cytunwyd i ddirwyn y brydles i ben yn gynnar yn 2023 ac felly cytunwyd i leihau'r swm sydd wedi ei neilltuo ar gyfer costau adeilad i £58,337. Neilltuir y swm yma ar gyfer unrhyw drefniant a gytunir ar gyfer gofod ymarfer ar gyfer y blynyddoedd nesaf, ac unrhyw ofod cwmni arall.

Mae gan y cwmni ddwy gronfa gyfalaf - un gyfyngedig, o ganlyniad i dderbyn cymhelliant ariannol wrth leoli'r cwmni yn ei leoliad presennol, ac un anghyfyngedig. Roedd gwariant cyfalaf yn ystod 2023/24 yn cael ei ariannu yn gyntaf allan o'r gronfa gyfyngedig tan i'r gronfa hynny ddod i ben, cafodd gweddill o'r gwariant cyfalaf ei ariannu o'r gronfa anghyfyngedig. Ni wnaethpwyd cyfraniad i'r gronfa anghyfyngedig yn 2023/24 ond mae'r Bwrdd yn adolygu'r swm sydd yn y gronfa honno yn flynyddol.

Cytunwyd ym mis Mawrth 2023 i neilltuo swm yn y Gronfa Anghyfyngedig i gefnogi'r strategaeth incwm, sydd yn ddibynnol ar gyllid o ymddiriedolaethau a grantiau. Caiff y gronfa ei defnyddio i sicrhau nad oes diffyg yng nghyllideb y cwmni os nad oes modd cyrraedd y targed llawn mewn unrhyw flwyddyn. Nid oedd angen defnyddio unrhyw gyllid o'r gronfa hon yn 2023/24.

22 Digwyddiadau ar ôl dyddiad y fantolen

Ym mis Mawrth 2023 fe wnaeth y cwmni gais i Gyngor Celfyddydau Cymru i barhau i fod yn sefydliad sy'n cael ei ariannu'n flynyddol gan y Cyngor o Ebrill 2024 ymlaen, fel rhan o'r broses Adolygiad Buddsoddi. Hysbyswyd y cwmni ym mis Medi 2023 fod y cais wedi bod yn llwyddiannus, ar sail yr un lefel ariannu.

Ym mis Chwefror 2024, yn dilyn toriad o 10% i'r cyllid a dderbynir gan Gyngor Celfyddydau Cymru oddi wrth Llywodraeth Cymru, cadarnhwyd gostyngiad o 2.5% i'r grant refeniw blynyddol i'r cwmni yn 2024/25 (2.5% o ostyngiad ar y grant a dderbyniwyd yn 2023/24 o £1,044,883).

Serch hynny, mae'r Bwrdd yn ffyddiog fod y cynllun sydd mewn lle ar gyfer y flwyddyn 2024/25 yn ateb gofynion y grant craidd. Mae'r ymddiriedolwyr hefyd o'r farn fod y cronfeydd wrth gefn yn diogelu dyfodol yr elusen am gyfnod o 12 mis wedi dyddiad y cyfarfod blynyddol.

Ym mis Tachwedd 2024, mae'r cwmni wedi cwblhau proses o ail-frandio ac, yn ogystal â hunaniaeth weledol newydd, mae'r cwmni bellach yn defnyddio Theatr Cymru fel yr enw masnachu. Theatr Genedlaethol Cymru yw enw cyfreithiol y cwmni o hyd a dyma'r enw sydd wedi ei gofrestru gyda'r Comisiwn Elusennau a Thŷ'r Cwmnïau.